Brněnská metropolitní oblast

B R N O

Jak přispívají projekty ESPON SPIMA a ESPON METRO k rozvoji spolupráce v Brněnské metropolitní oblasti?

Soňa Raszková, Brno

Praha, 26.9.2023

Brněnská metropolitní oblast

B R N O

Kontext

- 90. léta – „**aglomerační ticho**“, vývoj bez znalosti specifik metropolitního prostoru na „správných místech“ – veřejná správa
- Vývoj bez strategického rámce, kterému předchází analýza
- Doprovodné jevy: bouřlivá transformace, živelná suburbanizace, nekoordinovaný rozvoj území

- **Impuls z EU**
  - **Mezinárodní zahraniční projekty**

    spolupráce pod „hlavičkou EU“ - MAIA Metropolitan Areas in Action,
    - WG Metropolitan Areas EUROCITIES, METREX
  - **ITI (Integrované teritoriální investice**)

Brněnská metropolitní oblast

B | R | N | O

Základní informace

- Těžiště společenského rozvoje se více přesouvá **do funkčních (přirozených) území metropolitních oblastí v celé ČR,** kde leží rozvojové póly národní ekonomiky.
- V ČR je strategické plánování na úrovni metropolitních oblasti realizováno i skrze nástroj ITI.
- **Brněnská metropolitní oblast**

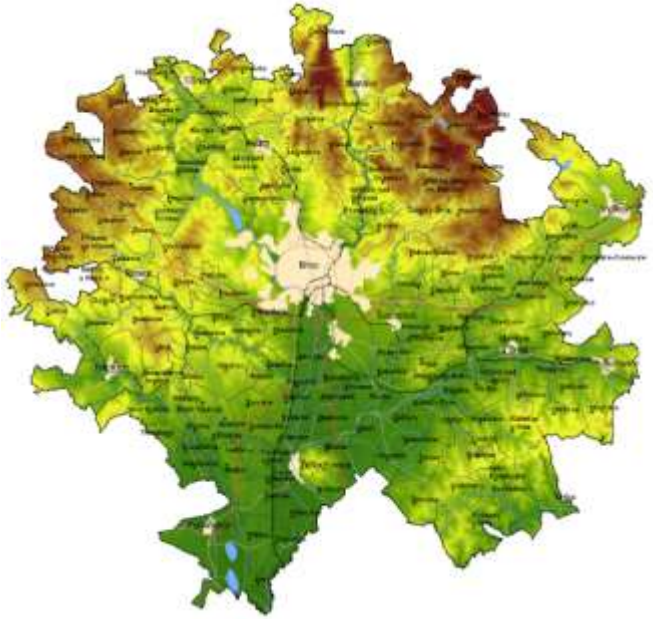

184 obcí

700 000 obyvatel

2014-2020: 120 projektů - 6 miliard korun

2021-2027: 8 miliard korun

BMA jako příklad dobré praxe využití nástroje ITI v Evropské unii + impuls pro strategické metropolitní plánování.

1.

ESPON SPIMA

Brněnská metropolitní oblast

B | R | N | O

ESPON SPIMA

- ESPON SPIMA (Spatial Dynamics and Strategic Planning in Metropolitan Areas/**Prostorová dynamika a strategické plánování v metropolitních oblastech**)
- Doba trvání: 11/2017-4/2018
- **Zapojená města**: Brno, Brusel, Lile, Lyon, **Oslo**, Praha, Terrassa, Turín, Vídeň, Curych
- **Nové vědomosti** ohledně řízení metropolitních oblastí a strategického a územního plánování.
- Doporučení pro posílení územního plánování v metropolitních oblastech, příklady dobré praxe v evropských metropolích, nastínění budoucího rozvoje těchto aglomerací.

Brněnská metropolitní oblast

B | R | N | O

ESPON SPIMA: Brno

- **Výzvy** – postupující suburbanizace, nedostatečné kapacity veřejné dopravy a dopravní infrastruktury.
- Nutnost **koordinace územního a strategického rozvoje mezi Brnem a regionem.**
- Přínos nástroje ITI – úspěšná aplikace kohezní politiky EU.
- Nutné nastavení udržitelného mechanismu.

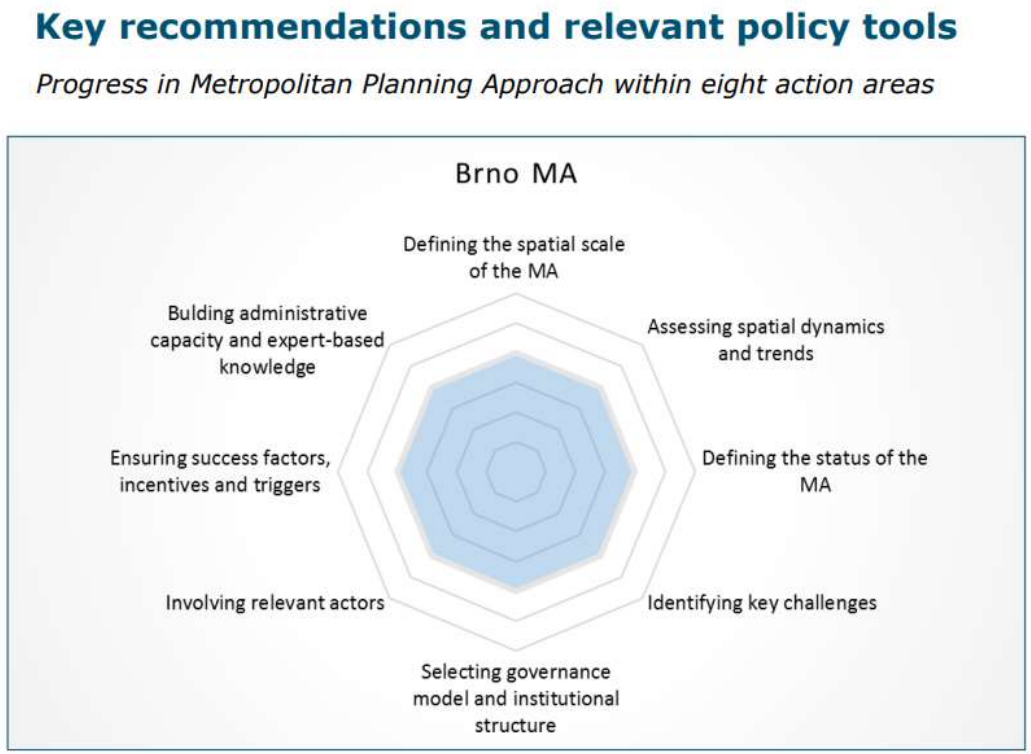

3.

ESPON METRO

Brněnská metropolitní oblast B R N O

ESPON METRO

Role a budoucí perspektivy kohezní politiky ve strategickém plánování metropolitních oblastí a měst

- Doba trvání: 6/2019-3/2022
- Zapojené oblasti: **Turín**, Barcelona, Brusel, Lisabon, Lyon, Gdaňsk-Gdyňa-Sopot, Florencie, Riga.

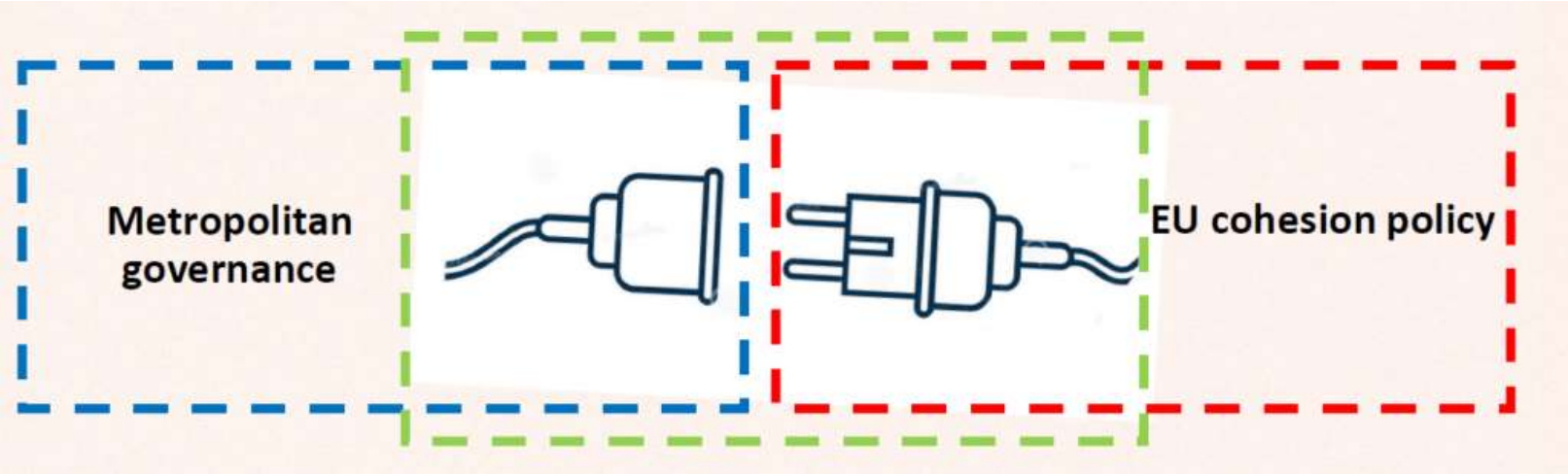

Praktické zkušenosti

Procesní:

- Partneři **nemají svůj rozpočet** – poskytují informace, znalosti, mobilizují stakeholdery (motivace).
- Ovlivnění COVID-19, vše přesunuto do on-line prostoru.
- Prostor k otevření „palčivých“ otázek.
- Nový partner: Karlova univerzita.

Brněnská metropolitní oblast B R N O

Praktické zkušenosti II

Analytické:

- Srovnání s dalšími metropolitními oblasti v EU – velké množství obcí, málo zkušeností s metropolitním řízením, jiné priority.
- Současná pozornost věnovaná metropolitním oblastem v ČR **neodpovídá jejich potenciálu** pro rozvoj České republiky.
- **Neexistují žádné další nástroje a mechanismy** (kromě ITI), které by podporovaly a definovaly metropolitní spolupráci, plánování a správu.
- **Institucionalizace metropolitní spolupráce** je podmínkou dalšího systematického rozvoje Brněnské metropolitní oblasti.
- Nutné je vytvořit **adekvátní právní rámec pro metropolitní správu**.

Vs informace z území

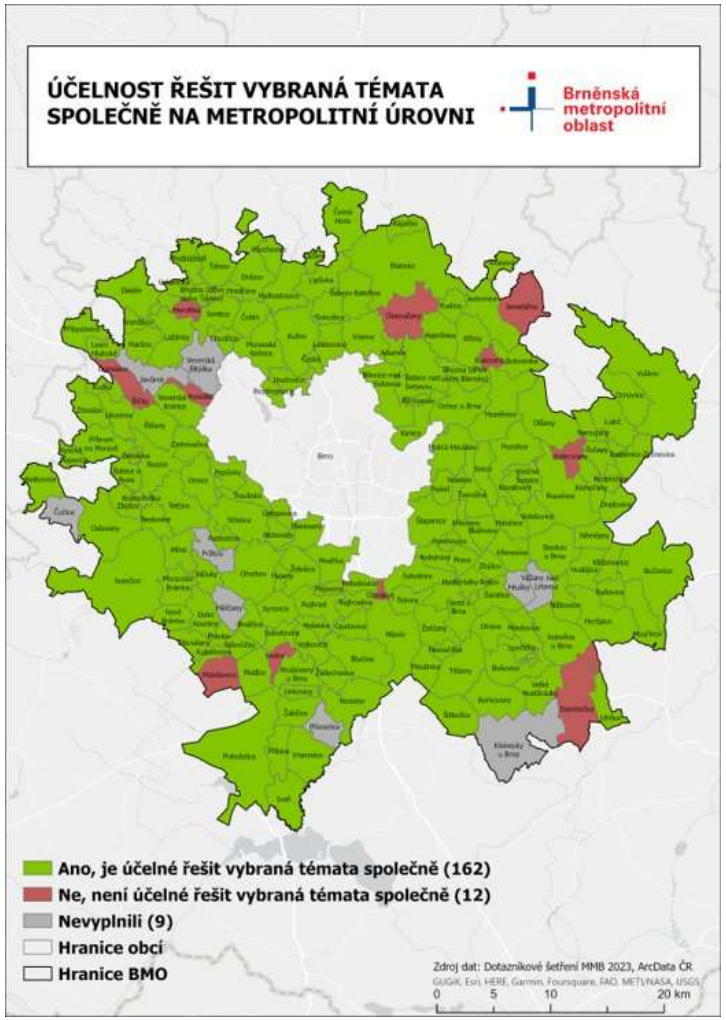

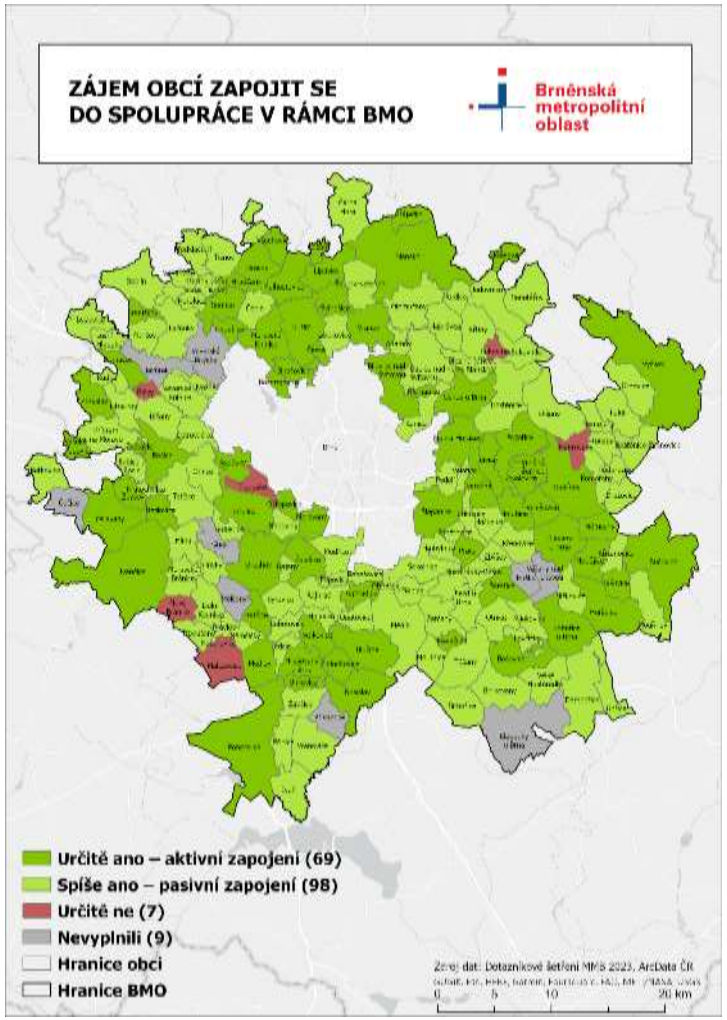

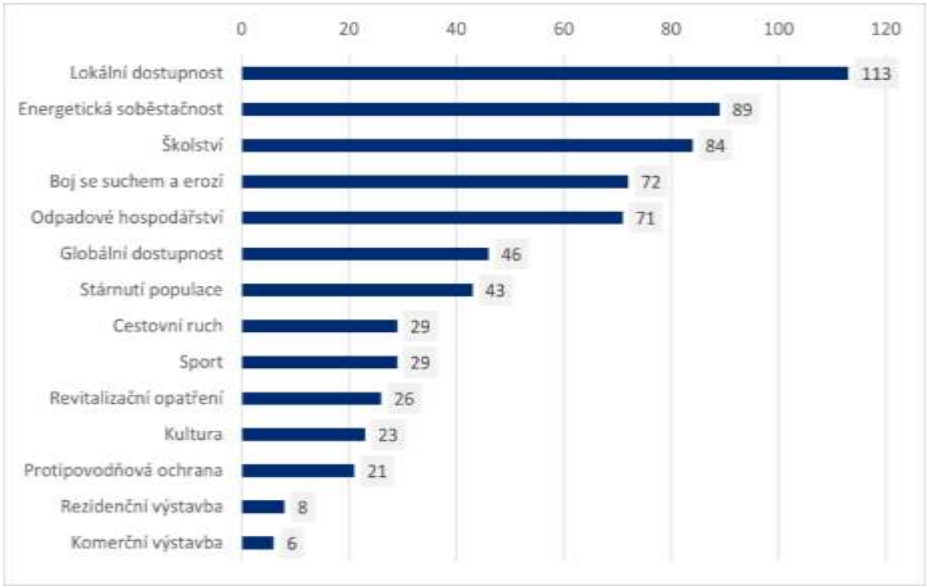

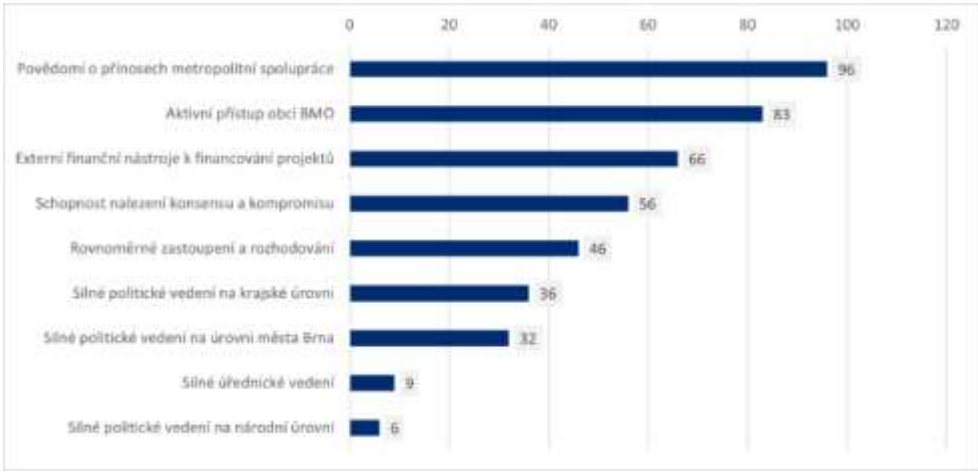

Brněnská metropolitní oblast B R N O

Využití výstupů projektu: ukotvení metropolitní spolupráce

- Nový projekt **TA ČR METROSPOL** – Institucionalizace metropolitní spolupráce jako faktor zvýšení motivace obcí ke spolupráci v metropolitních oblastech.
- **Metropolitní svazek (MS)**
  - **Specifická veřejnoprávní entita s právní subjektivitou, další forma meziobecní spolupráce (dobrovolná)**
    - **Krátkodobá varianta** – v mantinelech aktuálních právních úprav – vznik modifikovaného DSO spolupracujícího s krajem formou zapsaného ústavu (bez legislativní úpravy).
    - **Střednědobá varianta** – změna zákona, možnost vzniku metropolitního svazku
- Metodika institucionalizace metropolitních oblastí v ČR - nastavení fungování dosud neřešeného/opomíjeného stupně spolupráce.

Brněnská metropolitní oblast

B R N O

Z projektového partnera Leadrem

- Projekt **MECOG-CE** Posílení metropolitní spolupráce a řízení ve střední Evropě.
- **Brno poprvé vedoucím partnerem.**
- Cíl projektu je **najít nejlepší nástroje, postupy a příklady dobré praxe pro posílení metropolitní spolupráce a řízení ve střední Evropě** a aplikovat je v metropolitních oblastech směrem k posílení integrovaného metropolitního strategického a územního rozvoje.

Interreg CENTRAL EUROPE

Co-funded by the European Union

MECOG-CE

Brněnská metropolitní oblast

B R N O

Děkujeme za spolupráci.

metropolitni.brno.cz
raszkova.sona@brno.cz